

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regvlæ Societatis Iesv

Angeli, Bernardo d'

Romæ, 1616

De secunda probatione. Cap. III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68329](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68329)

ri, & admissi fuerint; & hæc, qui examinatus est, manu sua subscribat, & si scribere nescit, alius eius nomine scribat.

De secunda probatione.

C A P. III.

De experimentis.

27 I N primis diligenter curet, vt Nouitij sex illis experimentis, quæ in Constitutionibus traduntur, serio, & cum desiderio fructu exerceantur, intelligatque præcipuam Nouitiatus partem in his probationibus positam esse.

In Ex.c.4.§.9
Experimenta serio capiantur.

28 Exercitia spiritualia primum singulis, eo quo procedunt ordine, præscripto tempore atque exacte tradantur, secundum vniuscuiusque dispositionem, & captum, iuxta Regulas libri Exercitiorum, prætermittis tamen his, quæ ad electiones spectant; vt inde, præter alia, certam, ac nostro instituto consentaneam mente, & voce orandi rationem habeant, quam in posterum seruire debeant.

In Exa.c.4.§.10. & p.3 c.1. §.20.

Quomodo Exercitia spiritualia tradenda.

29 Quoad secundum experimentum, quo hospitalibus per mensem seruire debent, videbit ipse, quid magis expediat, an nostros ibidem cibum capere, & dormire, an vero per aliquot

In Exam.c.4 §.11.

aliquot horas quotidie ministerium egris impendere.

Morbos, ac mulieres vitet ubi sunt.

30 In hac probatione aduertat, ne nostri nimio feruore suæ valetudini noceant, aut periculo contagionis alicuius morbi se exponant: admonebitque, ne ingrediantur partem illam Xenodochij, ubi mulieres habitare solent.

In Exam. c. 4. §. 12. Peregrinationes quomodo subeundæ.

31 Mense alio ad peregrinandum sine pecunia mittantur, ostiatim pro Christi amore mendicando, vt ad incommoditatem comedendi, & dormiendi assuescant, & vt omni spe abiecta, quam in pecunijs, & rebus alijs creatis possent constituere, eam integre & vera cum fiducia in Domino constituent.

Quid in peregrinos, &c.

32 Aduertendum, ne imbecilles, aut tenerioris ætatis his peregrinationibus notabile detrimentum patiantur, ne fiant asperiore hyeme, aut feruentiore æstate; illisque regulas Peregrinorum, literas patentes, &

In Exam. c. 4. §. 20.

cum opus erit, particularem etiam instructionem tradet, & ab vltimo loco, ad quem peruenerint, testimonium à Superiore Domus, vel Collegij Societatis, si ibi fuerit, vel ab alio fide digno secum ferant, quod suam deuotionem secuti sine vlla cuiusque quere-

Ibid. §. 19. & 22.

la eo peruenerint: & in secundo, quinto, & sexto experimento, iuxta Constitutiones idem seruetur.

33 In quarto experimento, quo in officijs abiectis exercentur, aduertat, ne nimia corporis fatigatione, spiritus obruatur: & à Scho-
lasticis fiat potius ad propriam cuiusque ab-
negationem, & humiliationem, quam pro
domestica aliqua necessitate. Dum autem
hæc probatio fit in Domo probationis, va-
cabit qui ita probatur, ab alijs exercitijs alio-
rum Nouitiorum, exceptis conferentijs, &
exhortatione ordinaria.

34 Cum hæc probatio non fit in Domo
probationis, sed in Domibus professis, aut
Collegijs, fit aliquis, qui Nouitiorum pecu-
liarem curam gerat, vbi in recreatione sepa-
rati sint, adiunctis alijs, à quibus in Domino
adiuuari possint.

25 In docenda doctrina Christiana pue-
ros, ac personas rudes, publice vel priuatim,
prout occasio se obtulerit, & in Domino ei
commodius visum fuerit, tanquam in re pro-
pria nostri instituti Nouitios exercendos cu-
rabit, habita personarum ratione.

36 In confesionibus audiendis, & prædi-
catione Diuini verbi Domi, aut foris, circa
finem primi anni probentur, qui ad huiusmo-
di ministeria idonei inuenientur, & bonæ edi-
ficationis specimen iam dederint, eo tamen
modo, ne tanquam operarij ordinarii ad mi-
nisteria hæc exercenda exponantur, sed breui
tempore, & ad probationem.

In Exam. c. 4.

§. 13.

Aduertendum
in 4. experi-
mento.

In Exam. c. 4.

§. 16.

Nouitiorum
cura extra
Domum pro-
bationis.
P. 3. c. 1. lit. D.

In Exam. c. 4.

§. 14.

Doct. Christi
qualis vsus.

In Exam. c. 4.

§. 15.

Qui proban-
di in cōfessio-
nibus & præ-
dicatione.

Experimēto-
rum perma-
tatio.

37 Tametsi Exercitia spiritualia exacte omnibus in principio tradenda sunt; quo ad reliqua tamen experimenta, si quod eorum permutandum, aut multum moderandum iudicaret, id ne faciat inconsulto Prouinciali quamquam antepone, aut postponere ipse ea poterit, pro ratione personarum, temporum, aut locorum.

Probationes
ex interuallo
intra annum
absoluantur.

38 Aduertat, vt hæ probationes inter se debitis spatiis distinguantur, ita, vt Nouitii vna peracta, aliquandiu ad solita exercitia Domus probationis redeant, vt corpore, & spiritu recreati, vberiore fructum ex præteritis laboribus colligant, ea tamen ratione, vt intra annum omnes absoluantur. Quod si peculiari aliqua de causa hæ probationes ad secundum annum differendę viderentur, prius Prouincialis consulatur.

In Exam. c. 2.
§. 16.

In Exam. c. 4.
§. 16. & p. 9.
c. 3. §. 8 lit. E.

Alia experi-
menta fieri, &
hæc repeti pos-
sunt.

39 Præter hæc experimenta, alia fieri hoc biennio probationis possunt, & hæc eadem ex parte repeti, quando in Domino ita expedire iudicauerit, & quidem omnia cum maturitate, & prudentia, & ædificatione etiam externorum, sunt facienda.

*De institutione, & regimine No-
uitiorum.*

Mortificatio-
nes publicæ
ordinariæ.

40 **N**E fiant mortificationes publicæ, nisi ordinariæ, iuxta Constitutiones,

vt

vt sunt præter solita experimenta, petere
ostiatim eleemosynam; comitari Emptorem
ad comportanda ea, quæ emuntur; indui ve-
stibus vilioribus, quæ tamen religiosos de-
ceant, & alia id genus, vt in officio Rectoris
dicitur.

41 Conuenit, vt qui probantur, vestitus
ratione ad mortificationem, & abnegatio-
nem sui, & ad mundum, eiusque vanitatem
sub pedibus conculcandam iuuentur, & id
quidem quantum consuetudo, officium, &
personarum circumstantiæ patientur. Discre-
tioni autem eius relinquatur, habita ratio-
ne adificationis, an cum eisdem vestibus,
quas ex seculo tulerunt, incedere sint per-
mittendi, an vero cum alijs eas permutari
oporteat.

42 Conferet, vt aliquando occasionem
præbeat iis qui probantur, exercendi obedi-
entiæ, & paupertatis virtutem, eosdem tentan-
do ad maiorem ipsorum vtilitatem spiritua-
lem: in hoc tamen mensura iuxta vniuscuius-
que vires obseruetur.

43 In pœnitentijs, & corporis afflictio-
nibus aduertat, ne nimius huiusmodi rerum
vfus tantopere vires debilitet, vt postea ad
ministeria nostri instituti inutiles reddantur;
nec contra, tanta in illis sit relaxatio, vt fer-
uore spiritus refrigescente, humani ac inferio-
res affectus incalescant.

P. 3. c. 2. lit. C.
& in Exa. c. 1.
§. 13. lit. F.
Quando ve-
stiti humili
probentur.

P. 3. c. 1. lit. V
Obediencia,
& paupertate
exerceantur.

P. 6. c. 3. §. 1.
Modus in pœ-
nitentijs.

Lectiones de rebus Instituti. 44 Lectiones fiant de his, quæ ad institutum pertinent, & continentur Literis apostolicis, Regulis, & Constitutionibus, præcipue vero de ijs, quæ in Examine, & tertia parte habentur, aut de alijs quæ eo feruntur, mutata interdum materia, vt tædium tollatur: modus vero lectionum facilis sit, & simplex, & ad Nouitiorum animos ad instituti amorem, & solidarum virtutum perfectionem promouendos accommodatus.

P.3.c.2.§.20. Doct. chr. & modus in Sacramentis, Missa, oratione, lectione tenendus. 45 Explicetur breui enarratione doctrina Christiana, ac modus bene, & cum fructu confitendi, communicandi, Missam audiendi, & eidem decenter ministrandi, orandi itidem, meditandi, & libros denique pijs legendi pro captu vniuscuiusque, tradatur.

Quibus de rebus Nouitij crebro monendi. 46 Admoneat crebro Nouitios, vt in omnibus rebus Deum quærant, & in suis actibus intentionem puram ad Dei beneplacitum dirigant; vt familiares cum Deo in spiritualibus deuotionis exercitijs esse curent; & tandem ita sint instructi Nouitij, vt nihil perfectionis, quod diuina gratia consequi possint in absoluta nostri instituti obseruatione, prætermittant.

P.3.c.1.§.26. P.10.§.2. P.6.c.1.§.1. Omnes perspectos habeat & rationem sui suauiter exigat. 47 Omnes perspectos habeat, vt magis illis prodesse possit: ad quod iuuabit, cum illis frequenter singillatim agere, & rationem

ab vnoquoque rerum suarum suauiter exigere: in his autem priuatis colloquijs magnam vtilitatem positam esse sciat.

48 Det operam, vt Nouitij religiosam modestiam præferant, iuxta Constitutiones, & regulas, quæ de ea conscriptæ sunt, in quibus tempore Nouitiatus diligenter instituenti erunt.

49 Cognoscat, quem procedendi modum in oratione, & examine seruent: & petat interdum, an contra aliquem defectum adhibeant examen particulare, & quando resistunt tentationibus, an proprijs remedijs vtantur: in acquirendis virtutibus quam rationem teneant: & intelligat demum, an in his omnibus præsent ea, quæ ab ipso acceperunt.

50 Si aliquis sollicitetur, vel perturbetur ab hominibus, qui in via spiritus non bene procedunt, & expediat illum in alium locum transferri, Prouincialem tempestiue moneat.

51 Si duo in eodem cubiculo habitent, alter eorum eiusmodi sit, vt minime dubitetur, quin alter sit eius societate profecturus: & eandem ob causam inter cubicula, quæ seorsum vnicuique iuniorum assignantur, par est, aliquos maturos ex antiquioribus intermisceri.

52 Si aliquando permittendum videtur,

I 3 tur,

P. 3. c. 1. S. 4.

In Regulis modestiæ instituat.

Rerum spiritualium rationem requirat.

Quando quis mutandus de loco.

P. 3. c. 1. lit. A.

P. 3. c. 1. lit. D.

Quales in cubiculo sint.

P. 3. c. 1. lit. B.

Quando, & tur, vt aliquis consanguineos, vel amicos, quomodo cū quos in seculo habebat, alloqueretur, con- externis loquē ram aliquo à Superiore ad id designato, id- dum. fiat, & breuiter, nisi particulares ob causas aliud statueret Superior totius Domus, vel Collegij.

Officia publ. 53 Nouitij non sunt, vt plurimum, af- ne habeant. signandi in socios nostris, qui adeunt domos secularium, nec debent habere officia publica, in quibus necessarium sit agere cum externis, vt Emptoris, Ianitoris, & Sacristæ.

P. 3. c. 1. §. 3 & lit. D. 54 Videat, num aliqui in schedulis Assignare qui Nouitijs assignandi sint, vt cum eis loqui possint, quorum exemplo, & colloquijs proficiant in Domino: & si cum alijs sine facultate egerint, debitam eis pœnitentiam iniungat.

P. 3. c. 1. lit. T. 55 Admoneat eos, ne vota ante biennium emittant sine Superioris facultate, Facultas, & modus emittendi vota ante biennium. quam in primo anno nouitiatus, solus Provincialis re mature considerata dare poterit.

P. 5. c. 4. lit. G Horum autem, qui hæc vota semel apud se ex licentia Superioris, iuxta formulam Societatis emiserint, memoria in libro aliquo asseruetur, & postea tempore nouitiatus, bis in anno statutis temporibus, seorsum ab alijs, qui biennium expleuerunt, ipsi simul inter se illa renouabunt.

Can. 9. cōg. 4.

Can. 1. cōg. 2.

Quid de ineptis. 56 Diligenter obseruare debet in toto probationis decursu, an ineptus aliquis, aut

aut inutilis nostro instituto probabiliter futurus sit: in quo maior habenda est ratio boni communis Societatis ad gloriam Dei, quam particularis cuiusque: quid autem sentiat in hac re, ad minimum sexto quoque mense ad Prouincialem scribat, ut ipse provideat.

57 De singulis etiam sub finem biennij ad eundem scribat; ut cum illius facultate consueta vota Societatis emittant, aut diutius probentur: prius autem quam vota emittant, per hebdomadæ spatium se colligant, & aliqua exercitia spiritualia, præter alia, quæ præscripta sunt, faciant. Curandum autem erit, ut in libro, in quo notantur nomina eorum, qui huiusmodi vota simplicia emittunt, postquam illa quis emisit, subscribat, se tali die & anno emisisse vota, & clare intellexisse vim illius promissionis esse manere se obligatum ad eam in differentiam, de qua in Regula 15. dictum est, in hanc formam.

Ego (N.) statis temporibus examinatus emisit vota Scholasticorum approbatorum, iuxta formulam consuetam Societatis, die tali, & anno, celebrante (N.) & clare intellexi illis verbis, Promitto me ingressurum, &c. contineri quartum votum, quo me obligavi ad acceptandum quemcunque gradum Coadiutoris formati, siue professi prout

I 4 Præ-

Vota in fine biennij emittenda.

In ex. c. 1. §. 12. & c. 4. §.

43.

Ibid c. 4. §. 41.

In ex. c. 4. §. 16.

Ex dec 66. §.

congr. gen.

Formula subscriptionis.

Præposito Generali ad maius Dei obsequium fore videbitur.

58 Scholastici, qui studijs absolutis tertium probationis annum peragunt, in varijs experimentis, & speciatim in nonnullis iam dictis, quamuis illis prius iam perfuncti fuerint, probentur. Huius autem probationis tempore in schola affectus se exercent, & in rebus spiritualibus, & corporalibus, quæ ad profectum in humilitate, & abnegatione vniuersi amoris sensualis, voluntatis, & iudicii proprii, & ad maiorem cognitionem, & amorem Dei conferunt, insistant.

59 Adhibeat diligentiam, vt Coadiutores temporales in modo orandi iuxta Constitutiones instruatur; eosque mysteria Rosarij doceat, & priuatim instruat, vt ad suæ vocationis ministeria afficiantur, & sorte Marthæ contenti sint.

60 Exhortationibus ordinariis omnes interfint, Coadiutores tamen temporales, & indifferentes non interrogentur in Conferentijs, nisi cum rerum & personarum delectu, nec ad Tonos conueniant: & ii quidem per annum ad minimum in Domo probationis sint: reliquo autem biennii tempore sic sub cura Magistri erunt, vt aliis officiis ad instar aliorum Coadiutorum vacare possint, & tempus ordinarium orationis Domus, vel Collegii, vbi agent, habeant: experimenta tamen,

Tertiaz probationis modus peragenda.

In Exam. c. 4. §. 16.

P. 5. c. 2. §. 1.

P. 4. c. 4. §. 4.

Coadiutores in quibus instruendi.

In Exam. c. 6. §. 6. & 7. & p. 1. c. 2. §. 2.

Exhortationibus omnes interfint.

In conferentijs quinā interrogandi.

Dec. 73. §. 44

Cong. 7.

Indifferentes.

men, ad quæ apti fuerint, intra annum absoluant.

61 Quando erit concio Domi, vel in Ecclesia, quam Novitii sint audituri, eo die à Lectionibus, & Conferentiis, & Tonis liberi erunt.

62 Singulis hebdomadis, die vna à solitis exercitiis vacent, in qua aliquid honestæ recreationis poterunt sumere Domi, vel foris.

De examine semestri Novitiorum.

63 Sexto quoque mense per biennium Probationis, literas Apostolicas, & Regulas vnusquisque videre, & considerare debet, & Examen relicto secundo, & tertio capite, & aliis, quæ ad gradum suum non pertinent, vt Regula 12. & 13. dictum est. Deinde postquam hæc omnia viderit, interrogetur,

64 An prædictis omnibus contentus sit, an vero aliquid dubii, vel difficultatis circa ea occurrat; quæ experimenta peregerit, & quomodo in illis se habuerit.

65 An vires sibi corporales, & spirituales suppetere sentiat ad labores perferendos, qui in Societate requiruntur: num deliberatum, habeat animi propositum viuendi, & moriendi in hac Societate Iesu Domini Nostri.

66 Exa-

Lectio-
nes, cō-
ferentia, et to-
ni.

Dies vacatio-
nis.

In Exa. c. 1. §.
13. & c. 4. §. 4
Sexto quo-
que mense
consideranda.
P. 1. c. 1. lit. D

De quibus est
præterea in-
terrogandus.

In Ex. c. 5. §. 4
Propositum
vocationis.
Ibid. c. 3. §. 14

Examen scri-
pto constat.

66 Examen hoc factum esse notetur scri-
pto, vt constat. Quod si quid noui occurrat,
aut si qua mutatio alicuius momenti acci-
dat, Superiorem certiolem reddat.

In Exam.c.4.
§. 48.

Ibidi §. 41.
Cui ratio cō-
scientiæ, et ge-
neralis confes-
sio faciendā.

67 Demum qui sic examinatus est, red-
det rationem conscientiæ suæ Superiori, aut
ei, quem Superior delegauerit, & ab vltima
confessione generali incipiendo generaliter
confitebitur Sacerdoti, qui fuerit à Superiore
designatus.

De ordine Domus Probationis.

C A P. I V.

Quid mane
cum surgunt.

68 **N**ouitii mane post pulsū campanæ,
dum surgunt, dum se induunt, & le-
ctum decenter operiunt, aliquas orationes
ad Deum fundant, aut aliquid in Domino me-
ditentur: & reliquo semihoræ spatio, pia ali-
qua lectione, aut alia ratione ad orationem
se preparare poterunt.

Vna hora ora-
bunt.

P. 4. c. 4. §. 3.

& 4. lit. B. &
C. & Can. 6.

Cong. 4.

Semihora ad
cubiculum cō-

ponendum.

69 Postea integram horam orationi men-
tali, aut vocali, vel meditationi dent, iuxta
cuiusque captum, & Magistri Nouitiorum
instructionem.

70 Absoluta oratione, media illis con-
ceditur hora ad lectum, & cubiculum com-
ponendum, & ad dispiciendum, quem fru-
ctum ex oratione collegerint.

71 Post